

SOCIOLOGY

PAPER-III

OCT-14/09

ICR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--

Roll No. :

--	--	--	--	--

Roll Number in words : .....

Name & Signature of the Invigilator

.....

.....

Time : 2.30 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of Seventy five (75) multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to candidate. In the first 5 minutes, candidate is requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the question booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of five minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - (iii) After this verification is over, the test booklet number should be entered in the ICR answer sheet and the ICR Answer Sheet number should be entered on this test booklet.
4. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method Wrong method OR
5. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper III only.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough work is to be done in the end of the booklet only.
8. You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.
9. Use black ball point pen.
10. Use of any Calculators or log tables or any other electronic devices is prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પંચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ ૫ મિનિટ દરમિયાન, ઉમેદવારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું.
  - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પૃષ્ઠો/પ્રશ્નો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ કારણે ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારવી નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય પણ આપવામાં આવશે નહીં.
  - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાયપછી, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. પસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કેપીટલ મૂળાક્ષર દ્વારા જ આપવો. પસંદ કરેલ અંગ્રેજી કેપીટલ અક્ષર આપેલ પાનામાં સંપૂર્ણ રીતે સમાઈ જાય તે રીતે લખવો.

સાચી રીત :

ખોટી રીત :

અથવા

5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ ICR જવાબ પત્રકમાં પેપર-૩ લખેલ વિભાગમાં જ લખવો.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની અંતે આપેલ પાનું રફ કામ માટે છે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી ઓરીજનલ ICR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈપણ સંજોગોમાં પરીક્ષાખંડની બહાર જઈ શકશે નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.
10. કેલક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/પતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SOCIOLOGY

PAPER - III

સમાજશાસ્ત્ર

પેપર-III

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple-choice/Assertion and Reasoning/matching questions/carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે..

1. Social Planning is a :
  - (A) Conscious and a deliberate effort to bring about change
  - (B) Unconscious and accidental effort to bring about change
  - (C) Sporadic effort to bring about changes in the economy alone
  - (D) Ideological effort to bring about change
2. In 2011 census, the sex ratio at All India Level is :
  - (A) 933
  - (B) 940
  - (C) 927
  - (D) 948
3. "Rurbanism" is a term that is related to the study of :
  - (A) Villages
  - (B) Town and cities
  - (C) Rural areas
  - (D) Rural-urban lifestyle
1. સામાજિક આયોજન છે :
  - (A) પરિવર્તન માટે સભાનતા પૂર્વક અને સહેતુક કરાયેલા પ્રયાસો
  - (B) પરિવર્તન માટે અનિચ્છિત અને આકસ્મિક કરાયેલા પ્રયાસો
  - (C) ફક્ત આર્થિક પરિવર્તન માટે આકસ્મિક રીતે કરાયેલા પ્રયાસો
  - (D) વૈચારિક રીતે પરિવર્તન માટે કરાયેલા પ્રયાસો
2. ભારતમાં 2011 ની વસ્તી ગણતરી મુજબ જાતિનું પ્રમાણ છે :
  - (A) 933
  - (B) 940
  - (C) 927
  - (D) 948
3. "રૂરબેનીઝમ" શબ્દ જે અભ્યાસ સાથે સંકળાયેલ છે તે છે :
  - (A) ગામડાઓ
  - (B) કસ્બા અને નગરો
  - (C) ગ્રામીણ વિસ્તારો
  - (D) ગ્રામીણ-નગરીય જીવનશૈલી

4. The pioneering contribution based on village studies primarily focused on :
- (A) Rural problems
 (B) Rural social institutions
 (C) Social structure
 (D) Socio-cultural practices
5. The deviants involved in the “White-Collar Crimes” are largely from :
- (A) Poor and unemployed people
 (B) Professionals and high-status classes
 (C) Offenders and criminals
 (D) Dons and mafias
6. “Societies must curb development in order to prevent eventual environmental collapse” is the main argument of the theories of :
- (A) Logic of growth
 (B) Sustainable development
 (C) Limits to growth
 (D) Trickle-down effects
4. ગ્રામીણ અભ્યાસોમાં શરૂઆતનું પ્રદાન મુખ્યત્વે જે ઉપર કેન્દ્રિત હતું તે છે :
- (A) ગ્રામીણ સમસ્યાઓ
 (B) ગ્રામીણ સામાજિક સંસ્થાઓ
 (C) સામાજિક માળખું
 (D) સામાજિક-સાંસ્કૃતિક વ્યવહારો
5. શ્વેતગુનાઓમાં રોકાયેલા ધોરણભંગ કરનારાઓ મોટે ભાગે કયા જુથોમાંથી હોય છે ?
- (A) ગરીબ અને બેરોજગાર લોકો
 (B) વ્યવસાયિકો અને ઉચ્ચ સામાજિક દરજ્જો ધરાવતા વર્ગો
 (C) અપરાધીઓ અને ગુનેગારો
 (D) ડોન અને માફિયા
6. “પર્યાવરણના છેવટના વિનાશને રોકવા માટેનો એક માત્ર ઉપાય સમાજે વિકાસને અટકાવવો જોઈએ” એવો અગ્રિમ દાવો જે સિદ્ધાંતનો રહ્યો છે તે છે :
- (A) વૃદ્ધિનો તર્ક (લોજિક ઓફ ગ્રોથ)
 (B) ટકાવ વિકાસ (સસ્ટેનેબલ ડેવલપમેન્ટ)
 (C) લિમિટ્સ ઓફ ગ્રોથ
 (D) ટ્રિકલ ડાઉન ઈફેક્ટ્સ

7. Which theoretic perspective is based on the views that liberty has to be fought for ?

- (A) Marxian
- (B) Structural
- (C) Subaltern
- (D) Neo-Marxian

8. Which is the *correct* rank order of minority groups in India in terms of their population ?

- (A) Christians, Muslims, Jains
- (B) Parsis, Christians, Jews
- (C) Jains, Muslims, Jews
- (D) Muslims, Sikhs, Christians

9. Who has said that Indian society is based on the notion of purity and pollution ?

- (A) Louis Dumont
- (B) David Hardiman
- (C) N.K. Bose
- (D) G.S. Ghurye

7. કયા સૈદ્ધાંતિક પરિપેક્ષ મુજબ સ્વતંત્રતા માટે લડવું પડે છે ?

- (A) માર્ક્સવાદી
- (B) સંરચનાત્મક
- (C) સબઆલ્ટર્ન
- (D) નવ-માર્ક્સવાદી

8. ભારતમાં અલ્પસંખ્યક જુથોનો તેમની વસ્તીના આધારે સાચો ક્રમ દર્શાવો ?

- (A) ખ્રિસ્તી, મુસ્લિમ, જૈન
- (B) પારસી, ખ્રિસ્તી, યહૂદી (Jews)
- (C) જૈન, મુસ્લિમ, યહૂદી (Jews)
- (D) મુસ્લિમ, શીખ, ખ્રિસ્તી

9. કોણે કહ્યું કે ભારતીય સમાજ પવિત્ર અને અપવિત્રની ધારણાઓ ઉપર આધારિત છે ?

- (A) લૂઈ ડ્યૂમો
- (B) ડેવિડ હાર્ડિમેન
- (C) એન.કે. બોઝ
- (D) જી.એસ. ધુર્યો

10. Who studied "Feeding the Baniya" in Gujarat ?

- (A) S.C. Dube
(B) David Hardiman
(C) B.R. Ambedkar
(D) A.R. Desai

11. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below :

List I

- (a) G.S. Ghurye
(b) N.K. Bose
(c) Surajit Sinha
(d) D.P. Mukerji

List II

- (1) Diversities
(2) Scheduled Tribes
(3) Tribal Life in India
(4) Field Studies on the People of India

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)	
(A)	(2)	(3)	(4)	(1)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(2)	(4)	(1)	(3)
(D)	(1)	(3)	(4)	(2)

10. ગુજરાતમાં "ફિડિંગ ટ બનિયા" અધ્યયન કોણે કર્યું ?

- (A) એસ.સી. દુબે
(B) ડેવિડ હાર્ડિમેન
(C) બી.આર. આંબેડકર
(D) એ.આર. દેસાઈ

11. યાદી I ને યાદી II સાથે જોડો અને નીચે આપેલ ચાવીમાંથી સાચું ઉત્તર દર્શાવો :

યાદી I

- (a) જી.એસ. ધુર્યે
(b) એન.કે. બોઝ
(c) સુરજીત સિન્હા
(d) ડી.પી. મુખર્જી

યાદી II

- (1) ડાઈવરસિટીઝ
(2) શેડ્યુલ્ડ ટ્રાઈબ્સ
(3) ટ્રાયબલ લાઈફ ઈન ઈન્ડિયા
(4) ફિલ્ડ સ્ટડીઝ ઓન ધ પિપલ ઓફ ઈન્ડિયા

કોડ :

(a)	(b)	(c)	(d)	
(A)	(2)	(3)	(4)	(1)
(B)	(3)	(2)	(4)	(1)
(C)	(2)	(4)	(1)	(3)
(D)	(1)	(3)	(4)	(2)

12. Indicate the *correct* option.

Demographic transition theory claims the key to population control lies in :

- (A) Religion
- (B) Technology
- (C) Education
- (D) Customs

13. Who has argued that population growth would outpace food production and the result would be social calamity ?

- (A) Adam Smith
- (B) Karl Marx
- (C) T.R. Malthus
- (D) Vilfredo Pareto

12. સાચો વિકલ્પ દર્શાવો. વસ્તી વિષયક સક્રાંતિ સિદ્ધાંતના દાવા મુજબ વસ્તી નિયંત્રણની ચાવી છે :

- (A) ધર્મ
- (B) યાંત્રિક
- (C) શિક્ષણ
- (D) પરંપરાઓ

13. કોણે એવી દલીલ કરી કે વસ્તી વધારો ખાદ્ય ઉત્પાદનને અટકાવશે પરિણામે સામાજિક વિનાશ થશે ?

- (A) એડમ સ્મિથ
- (B) કાર્લ માર્ક્સ
- (C) ટી.આર. માલ્થુસ
- (D) વિલ્ફ્રેડો પેરેટો

14. Match Column I with Column II and select the *correct* answer from the codes given below :

Column I	Column II
(a) Neo-functiona- lism	(1) A. Schutz
(b) The Phenomeno- logy of Social World	(2) Harold Garfinkel
(c) Presentation of Self in Everyday Life	(3) J. Alexander
(d) Ethnomethodo- logy	(4) E. Goffman

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(3)	(1)	(4)	(2)
(C)	(2)	(4)	(1)	(3)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

15. Who has written the book, "The Social Construction of Reality" ?

- (A) Harold Garfinkel
(B) E. Goffman
(C) Berger and Luckmann
(D) A. Schutz

14. યાદી I ને યાદી II સાથે જોડો :

યાદી I	યાદી II
(a) નવ-પ્રકાર્યવાદ	(1) એ. શુલ્ઝ
(b) સામાજિક જગતનું ઘટનાશાસ્ત્ર	(2) હેરાલ્ડ ગારફિન્કલ
(c) રોજબરોજના જીવનમાં 'સ્વ' નું પ્રદર્શન	(3) જે. એલેક્ઝેન્ડર
(d) એથનોમેથોડો- લોજી	(4) ઈ. ગોફમેન

નિમ્ન કોડની મદદથી સાચો જવાબ આપો :
કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(1)	(2)	(3)	(4)
(B)	(3)	(1)	(4)	(2)
(C)	(2)	(4)	(1)	(3)
(D)	(4)	(3)	(2)	(1)

15. 'દ સોશયલ કન્ટ્રક્શન ઓફ રિયાલીટી' ગ્રંથ કોણે લખ્યું ?

- (A) હેરાલ્ડ ગારફિન્કલ
(B) ઈ. ગોફમેન
(C) બરગર અને લ્યૂકમેન
(D) એ શુલ્ઝ

16. Which of the following has doctrine of intentionality as a central feature ?

- (A) Ethnomethodology
- (B) Positivism
- (C) Neo-functionalism
- (D) Phenomenology

17. Who has used concept of Practical Consciousness ?

- (A) Alfred Schutz
- (B) H. Garfinkel
- (C) J. Habermas
- (D) A. Giddens

18. Who has stated that neo-functionalism devotes roughly equal attention to 'action' and 'order' ?

- (A) E. Goffman
- (B) J. Alexander
- (C) H. Garfinkel
- (D) M. Foucault

16. નિમ્ન પૈકીના શેમાં હેતુલક્ષીતા (ઇન્ટેશનાલિટી) એક 'કેન્દ્રસ્થ' લક્ષણ હોય છે ?

- (A) એથનોમેથોડોલોજી
- (B) પોઝીટીવિઝમ
- (C) નીયો-ફન્ક્શનાલીઝમ
- (D) ફિનોમિનોલોજી

17. વ્યાવહારિક જાગૃતતાના ખ્યાલનો ઉપયોગ કોણે કર્યો ?

- (A) આલ્ફ્રેડ શુલ્ઝ
- (B) એચ. ગોફમેન
- (C) જે. હેબરમાસ
- (D) એ. ગિડન્સ

18. કોણે કહ્યું કે નવ-પ્રકાર્યવાદ મોટે ભાગે 'ક્રિયા' અને 'વ્યવસ્થા' ને સરખું ધ્યાન આપે છે ?

- (A) ઈ. ગોફમેન
- (B) જે. એલક્ઝન્ડર
- (C) એચ. ગારફિન્કલ
- (D) એમ. ફૂકો

19. Ideology plays a role in cultural and social reproduction of capitalism. Whose views are reflected in this statement ?

- (A) Goffman
- (B) J. Alexander
- (C) Derrida
- (D) Althusser

20. In Habermas' concept of colonization of life world, which phenomenon colonizes it ?

- (A) System
- (B) Language
- (C) Power
- (D) Structure

21. According to Habermas, the sphere which mediates between private sphere (like civil society) and that of public authority (like state) is :

- (A) Public sphere
- (B) Common sphere
- (C) Middle space
- (D) Coffee House

19. મૂડીવાદના સંસ્કૃતિક અને સામાજિક પુનઃસ્થાપનમાં વૈચારિકતાની એક ભૂમિકા હોય છે. આ વિધાનમાં કોના વિચારો પ્રતિબિંબિત થાય છે ?

- (A) ગોફ્મન
- (B) જે. એલેક્ઝેન્ડર
- (C) દરિદા
- (D) આલ્થુસર

20. હેબરમાસની જીવન-વિશ્વને લગતી “કોલોનાઈઝેશન” ની સંકલ્પનામાં કઈ ઘટના એને “કોલોનાઈઝ” કરે છે ?

- (A) વ્યવસ્થા
- (B) ભાષા
- (C) શક્તિ
- (D) માળખું

21. હેબરમાસના મત મુજબ જે ક્ષેત્ર ખાનગી ક્ષેત્ર (જેમ કે નાગરિક સમાજ) અને જાહેર સત્તા (જેમ કે રાજ્ય) વચ્ચે મધ્યસ્થી તરીકે હોય છે તે છે :

- (A) જાહેર ક્ષેત્ર
- (B) સામુહિક ક્ષેત્ર
- (C) મધ્ય સ્થાન
- (D) કોફી હાઉસ

22. 'An ideology is a structure imposed involuntarily on the majority of men.' For Althusser, this is :

- (A) False consciousness
- (B) True consciousness
- (C) Contradiction
- (D) Unconscious

23. How many languages are officially recognized as mentioned in Eighth Schedule of the Constitution ?

- (A) 14
- (B) 18
- (C) 20
- (D) 22

24. Which of the following is included in the list of primitive tribes in Gujarat ?

- (A) Bhil
- (B) Chaudhary
- (C) Kathodi
- (D) Kukna

22. વૈચારિકતા એ એક એવું માળખું હોય છે કે જે બિન-સ્વૈચ્છિત રીતે બહુમતી લોકો ઉપર લાદવામાં આવે છે. આલ્થુસર એને કહે છે :

- (A) ફાલ્સ કોન્સિયસનેસ
- (B) ટ્રુ કોન્સિયસનેસ
- (C) કોન્ટ્રાડિક્શન
- (D) અનકોન્સિયસ

23. ભારતના બંધારણની 8 વી સુચીના કેટલી ભાષાઓ અધિકૃત ભાષાઓ તરીકે માન્ય કરવામાં આવેલ છે ?

- (A) 14
- (B) 18
- (C) 20
- (D) 22

24. નીચે પૈકીની કઈ જાતિનું ગુજરાતની આદિમ જાતિની યાદીમાં સમાવેશ થયું છે ?

- (A) ભીલ
- (B) ચૌધરી
- (C) કાથોડી
- (D) કુકના

25. According to N.K. Bose, the development of Indian Civilization is the result of :

- (I) the repeated experiences of war leading to the spirit of nationalism
- (II) a pattern of cultural pluralism under relatively peaceful condition
- (III) the communities in India do not constitute their distinct entities
- (IV) diversity of culture but encouraging the economic organization for interdependence of all communities.

Select the *correct* answer from the codes given below :

- (A) II only
- (B) II, III and IV
- (C) I, III
- (D) II and IV

25. એન.કે. બોઝના મત મુજબ ભારતીય સભ્યતાનું વિકાસ જેનું પરિણામ છે તે છે :

- (I) રાષ્ટ્રિયતાની ભાવના જગાવતા યુદ્ધના અનુભવોનું પુનરાવર્તન
- (II) તુલનાત્મક રીતે શાંત પરિસ્થિતિઓમાં સાંસ્કૃતિક બાહુલ્યતાની તરાહ
- (III) ભારતમાં સમુદાયો તેમની અલગ અલગ અસ્મિતા ધરાવતાં નથી
- (IV) સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્ય છતાં બધા સમુદાયોમાં પારસ્પિક નિર્ભરતા અર્થે આર્થિક સંગઠનને પ્રોત્સાહિત કરવું

નિમ્ન પૈકી સાચું ઉત્તર દર્શાવો :

- (A) ફક્ત II
- (B) II, III અને IV
- (C) I, III
- (D) II અને IV

26. According to which scholar, knowledge and language have been powerful in the control of human body ?

- (A) Foucault
- (B) Schutz
- (C) Goffman
- (D) Giddens

27. Foucault states that knowledge gives birth to technologies that exert power. One example of this is :

- (A) Panopticon
- (B) Prison
- (C) Hospital
- (D) School

28. Who constructed the theory of deconstruction ?

- (A) Foucault
- (B) Derrida
- (C) Giddens
- (D) Althusser

26. કયા વિદ્વાનના મત મુજબ માનવ દેહના નિયંત્રણના જ્ઞાન અને ભાષા કાયમ શક્તિશાળી રહ્યા છે ?

- (A) ફૂકો
- (B) શુલ્ઝ
- (C) ગોફમેન
- (D) ગિડન્સ

27. ફૂકોના મતે જ્ઞાન એવી તકનીકીને જન્મ આપે છે જે શક્તિનું દબાણ લાવે છે. એનો એક દાખલો છે :

- (A) પેનઓપ્ટિકન
- (B) કારાગાર
- (C) હોસ્પિટલ
- (D) સ્કૂલ

28. વિધ્વંશનો સિદ્ધાંત કોણે રચ્યો ?

- (A) ફૂકો
- (B) દરિદા
- (C) ગિડન્સ
- (D) આલ્થૂસર

29. Which one of the following tribes has been studied by S.C. Dube ?

- (A) Chaudhary
- (B) Gond
- (C) Bhil
- (D) Kamar

30. Which one of the following is a tribe of Andaman Islands ?

- (A) Bhil
- (B) Chaudhary
- (C) Onge
- (D) Kukna

31. Depeasantization in rural India is a result of :

- (A) rural-urban migration
- (B) growth of capitalistic mode of farming
- (C) displacement due to construction of irrigation projects
- (D) Land acquisition by the state

29. એસ.સી. દુબેએ કઈ આદિવાસી જાતિનો અભ્યાસ કર્યો છે ?

- (A) ચૌધરી
- (B) ગોંડ
- (C) ભીલ
- (D) કમાર

30. નીચે પૈકીની કઈ જાતિનો આંદામાન આઈસલેન્ડ્સ જનજાતિની યાદીમાં સમાવેશ થયો છે ?

- (A) ભીલ
- (B) ચૌધરી
- (C) ઓંગે
- (D) કુકણા

31. ગ્રામીણ ભારતમાં કૃષિકોનો હાસ (ડિપીઝન્ટાઈઝેશન) થવાનું મુખ્ય કારણ કયું છે ?

- (A) ગ્રામીણ-શહેરી સ્થળાંતર
- (B) મૂડીવાદી ઢબનું કૃષિ ઉત્પાદન
- (C) નહેર અને બંધના નિર્માણના પ્રોજેક્ટસના પરિણામે વિસ્થાપન થવું
- (D) રાજ્ય દ્વારા જમીન સંપાદન કરવું

32. 73rd constitutional amendment relating to the Panchayati Raj has led to :

- (A) Consolidation of power in the hands of traditional leaders
- (B) Empowerment of lower castes
- (C) Rise of leadership among the rural women
- (D) Development of roads and other infrastructure

33. Match the items in List I with items in List II and select the correct answer from the codes given below :

List I (Concepts)	List II (Sociologists)
(a) Organic Solidarity	(1) Herbert Spencer
(b) Religious Ethics	(2) Emile Durkheim
(c) Mode of Production	(3) Karl Marx
(d) Social Evolution	(4) Max Weber

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(1)	(3)	(4)	(2)
(B)	(2)	(1)	(4)	(3)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

32. પંચાયતી રાજ માટેના 73 માં બંધારણીય સુધારાને લીધે :

- (A) સત્તા પરંપરાગત નેતાઓના હાથમાં કેન્દ્રિત થઈ
- (B) નિમ્ન જ્ઞાતિઓનું સશક્તિકરણ છે
- (C) ગ્રામીણ મહિલાઓમાં નેતૃત્વ વિકસ્યું
- (D) રસ્તાઓ અને અન્ય માળખાકિય સગવડોનો વિકાસ થયો

33. યાદી I ના મુદ્દાઓને યાદી II ના સમાજશાસ્ત્રીઓ સાથે જોડો અને નીચે દર્શાવેલ કોડની મદદથી સાચો ઉત્તર પસંદ કરો :

યાદી I (Concepts)	યાદી II (Sociologists)
(a) જૈવક્રિય એકતા	(1) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
(b) ધાર્મિક આચાર	(2) ઈમાઈલ દુર્ખાઈમ
(c) ઉત્પાદનની ઢબ	(3) કાર્લ માર્ક્સ
(d) સામાજિક ઉત્ક્રાંતિ	(4) મેક્સ વેબર

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(1)	(3)	(4)	(2)
(B)	(2)	(1)	(4)	(3)
(C)	(2)	(3)	(4)	(1)
(D)	(2)	(4)	(3)	(1)

34. The book, "India's Changing Villages" is based on the evaluation of the performance of :
- (A) Rural credit
 (B) Panchayati Raj Institutions
 (C) Rural Co-operative Societies
 (D) Rural Community Development Programmes
35. The impact of Industrialization in India is most conspicuously reflected in :
- (A) Widow remarriage
 (B) Crime
 (C) The increasing rate of growth in urban population
 (D) Inter-caste marriage
36. Conflict according to Ralf Dahrendorf is based on :
- (A) Relations of Production
 (B) Relations of Consumption
 (C) Kinship relation
 (D) Relations of authority
34. "ઈન્ડિયાઝ ચેન્જિંગ વિલેજસ" પુસ્તક નીચેના પૈકી કોની કામગીરીના મૂલ્યાંકન ઉપર આધારિત છે ?
- (A) ગ્રામીણ ધીરાણ
 (B) પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓ
 (C) ગ્રામીણ સહકારી મંડળીઓ
 (D) સામુદાયિક વિકાસ કાર્યક્રમો
35. ભારતમાં ઉડીને આંખે પડે એવી ઔદ્યોગિકરણની અસર જે ક્ષેત્રે છે તે :
- (A) વિધવા પુનઃલગ્ન
 (B) ગુનાઓ
 (C) નગરીય વસ્તીનો વધતો જતો દર
 (D) આંતર-જ્ઞાતિય લગ્ન
36. રાલ્ફ ડેહરન્ડોર્ફના મત મુજબ સંઘર્ષનો આધાર જે સંબંધોમાં હોય છે તે છે :
- (A) ઉત્પાદનના
 (B) ઉપભોગના
 (C) સગપણના
 (D) સત્તાના

37. Which of the following concepts Marx did *not* use in his study of 'Capital' ?
- (A) Surplus value
(B) Use value
(C) Exchange value
(D) Social value
38. Which of the following states is *not* termed as BIMARU ?
- (A) Bihar
(B) Maharashtra
(C) Rajasthan
(D) Uttar Pradesh
39. Which of the following is the most important demographic variable influencing population distribution ?
- (A) Fertility
(B) Mortality
(C) Migration
(D) Population density
37. નીચે આપેલી કઈ વિભાવનાનો માર્કસે મૂડીવાદના અધ્યયનમાં ઉપયોગ કર્યો નથી ?
- (A) આર્થશેષ મૂલ્ય
(B) વપરાશ મૂલ્ય
(C) વિનિમય મૂલ્ય
(D) સામાજિક મૂલ્ય
38. નીચેનામાંથી કયા રાજ્યને “બિમારુ” રાજ્ય તરીકે ઓળખાવું નથી ?
- (A) બિહાર
(B) મહારાષ્ટ્ર
(C) રાજસ્થાન
(D) ઉત્તર પ્રદેશ
39. નીચેનામાંથી વસ્તીના વિસ્તરણને પ્રભાવિત કરતું ખુબ જ મહત્વનું વસ્તી વિષયક ચળ કયું છે ?
- (A) પ્રજનન
(B) મૃત્યુ દર
(C) સ્થળાંતર
(D) વસ્તીની ગીચતા

40. The theory of demographic transition is based on the historical experience of societies such as :

- (A) Primitive Society, Modern and Asiatic
- (B) Feudal Society, Asiatic and Modern
- (C) Modern Society, Asiatic and Primitive
- (D) Primitive, Feudal and Modern

41. Which of the following movements had women protecting trees from being cut ?

- (A) SEWA
- (B) Koodan Kulam
- (C) Navnirman
- (D) Chipko

42. Early marriage is associated with :

- (A) High fertility
- (B) High fecundity
- (C) Low fecundity
- (D) Low fertility

40. વસ્તી વિષયક સંક્રાંતિ સિદ્ધાંત સમાજોના ઐતિહાસિક અનુભવો પર આધારિત હોય છે જેમ કે :

- (A) આદિમ, આધુનિક અને એશિયેટિક
- (B) સામંતવાદી, એશિયેટિક અને આધુનિક
- (C) આધુનિક, એશિયેટિક અને આદિમ
- (D) આદિમ, સામંતવાદી અને આધુનિક

41. નીચેનામાંથી કયું આંદોલન કપાતા વૃક્ષોના રક્ષણ માટે મહિલાઓ દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યું ?

- (A) સેવા
- (B) કુડન કુલમ
- (C) નવનિર્માણ
- (D) ચીપકો

42. વહેલાં લગ્ન જેની સાથે જોડાયેલાં છે તે છે :

- (A) ઉચ્ચ પ્રજનન
- (B) ઉચ્ચ પ્રજનન ક્ષમતા
- (C) નીચું પ્રજનન
- (D) નીચી પ્રજનન ક્ષમતા

43. Given below are two statements, one of which is an assertion 'a' and another reason 'b' :

Assertion 'a' :

Increase in level of education of women, results in declining fertility amongst women.

Reason 'b' :

As levels of formal education increase, women feel more empowered to take decisions regarding their fertility.

Codes :

- (A) Both 'a' and 'b' are true, and 'b' is the correct explanation of 'a'
- (B) Both 'a' and 'b' are true, but 'b' is not the correct explanation of 'a'
- (C) 'a' is true, but 'b' is false
- (D) 'a' is false, but 'b' is true

43. નીચે આપેલાં બે વિધાનો છે, તે પૈકીનું એક ધારણા 'a' છે અને બીજું 'b' તર્ક છે :

ધારણા 'a' :

મહિલાઓમાં શિક્ષણની બઢતીને લીધે મહિલાઓમાં પ્રજનન ઘટે છે.

તર્ક 'b' :

જેમ જેમ મહિલાઓમાં ઔપચારિક શિક્ષણ વધે છે. મહિલાઓમાં પ્રજનન અંગેના પોતાના નિર્ણય માટે વધુ સશક્તિકરણ અનુભવે છે.

કોડ :

- (A) 'a' અને 'b' બંને સાચાં છે અને 'b' એ 'a' નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ છે
- (B) 'a' અને 'b' બંને સાચાં પરંતુ 'b' અને 'a' નું સાચું સ્પષ્ટિકરણ નથી
- (C) 'a' સાચું છે પણ 'b' ખોટું છે
- (D) 'a' ખોટું છે પણ 'b' સાચું છે

44. The perspective which believes that gender inequality emerges from socialization that makes people have distorted views of male and female is called :

- (A) Liberal feminism
- (B) Radical feminism
- (C) Socialist feminism
- (D) Traditional feminism

45. Which was the Commission that suggested amendments to the law to protect women from sexual harassment ?

- (A) Sachar Committee
- (B) Justice Verma Commission
- (C) Bhore Committee
- (D) Kaka Kalelkar Commission

44. એ પરિપેક્ષ કે જેમાં માનવામાં આવે છે કે, સામાજિકરણને લીધે વિકસતી લેન્ગીક અસમાનતાથી લોકોમાં પુરુષ અને સ્ત્રી અંગે ખોટી છાપ ઉભી થાય છે. તે છે :

- (A) ઉદાર નારીવાદ
- (B) ઉદામ નારીવાદ
- (C) સમાજવાદી નારીવાદ
- (D) પરંપરાગત નારીવાદ

45. મહિલાઓને જાતિય-સતામણીથી બચાવવા માટેના કાયદામાં ફેરફાર કરવા માટેનું કમિશન કહ્યું હતું ?

- (A) સચ્ચર સમિતિ
- (B) જસ્ટીસ વર્મા કમિશન
- (C) ભોરે સમિતિ
- (D) કાકા કાલેલકર કમિશન

46. Given below are two statements, one of which is an assertion 'a' and another is reason 'b' :

Assertion 'a' :

In a plural society, minority groups often develop mistrust of the majority.

Reason 'b' :

Minority groups are frequent targets of prejudice and discrimination.

Codes :

- (A) Both 'a' and 'b' are true, and 'b' is the correct explanation of 'a'
- (B) Both 'a' and 'b' are true, but 'b' is not the correct explanation of 'a'
- (C) 'a' is true, but 'b' is false
- (D) 'a' is false, but 'b' is true

47. The committee headed by Arjun Sengupta in a report in 2009 said that more than 3/4 of India earned per day less than :

- (A) Rs. 35
- (B) Rs. 40
- (C) Rs. 50
- (D) Rs. 20

46. નીચે આપેલા બે વિધાનો છે, તે પૈકીનું એક ધારણા 'a' છે અને બીજું તર્ક 'b' છે :

ધારણા 'a' :

એક એકાધિક સમાજમાં, અલ્પસંખ્યક જુથો મોટા ભાગે બહુ સંખ્યક લોકો સામે અવિશ્વાસ ધરાવતા હોય છે.

તર્ક 'b' :

અલ્પ સંખ્યકો અવાર-નવાર પૂર્વ ગ્રહો અને ભેદભાવના નિશાન બને છે.

કોડ :

- (A) 'a' અને 'b' બંને સાચાં છે અને 'b' એ 'a' નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ છે
- (B) 'a' અને 'b' બંને સાચાં છે પણ 'b' એ 'a' નું સાચું સ્પષ્ટીકરણ નથી
- (C) 'a' સાચું છે પણ 'b' ખોટું છે
- (D) 'a' ખોટું છે પણ 'b' સાચું છે

47. 2009 માં અર્જુન સેનગુપ્તાની અધ્યક્ષતામાં રચાયેલી સમિતિએ જણાવ્યું કે ભારતમાં પોણા ભાગથી પણ વધુ લોકો પ્રતિદિન જેનાથી પણ ઓછું કમાય છે તે છે :

- (A) રૂ. 35
- (B) રૂ. 40
- (C) રૂ. 50
- (D) રૂ. 20

48. Who said people are born criminals ?
- (A) Sutherland
(B) P. Topinard
(C) C. Lombroso
(D) C. Bedkaria
49. A lawyer cheats his client. This crime is called :
- (A) Blue collar crime
(B) Corruption
(C) White collar crime
(D) Cyber crime
50. Who were the authors of the book "Towards a Sociology for India" ?
- (1) Yogendra Singh
(2) Indra Deva
(3) Yogesh Atal
(4) T.K. Unnithan
- Codes :
- (A) 1, 2 and 3
(B) 2, 3 and 4
(C) 1, 3 and 4
(D) 1, 2 and 4
48. કોણે કહ્યું કે ગુણેગારો જન્મજાત હોય છે ?
- (A) સદરલેન્ડ
(B) પી. ટોપીનાર્ડ
(C) સી. લેમ્બ્રોસો
(D) સી. બેડકારિયા
49. એક વકીલ તેના અસીલને છેતરે છે. આ ગુનો શું કહેવાય છે ?
- (A) બ્લ્યુ કોલર ગુનો
(B) ભ્રષ્ટાચાર
(C) શ્વેત પોશ ગુનો
(D) સાયબર ગુનો
50. "ટુ વર્ડ એ સોશ્યોલોજી ફોર ઈન્ડિયા" પુસ્તકના લેખકો કોણ કોણ છે ?
- (1) યોગેન્દ્ર સીંગ
(2) ઈન્દ્રદેવ
(3) યોગેશ અટલ
(4) ટી.કે. ઉન્નીથાન
- કોડ :
- (A) 1, 2 અને 3
(B) 2, 3 અને 4
(C) 1, 3 અને 4
(D) 1, 2 અને 4

51. The goal of the new science and technology policy, 2013 envisages :
- (A) Creation of a viable system for high technology-led path
- (B) Acceleration of industrial growth in towns
- (C) High agro-technology growth
- (D) Promotion of tertiary sector economic activities
52. The advocates of globalization claim that the backwardness of the developing societies is due to :
- (A) Poor level of science and technology at grassroot level
- (B) Illiteracy and unemployment
- (C) Lack of open market economy
- (D) Religious beliefs and customary practices
53. The process of industrialization in India since independence has led to :
- (A) lessening of social and economic inequalities
- (B) emergence of new middle class
- (C) politicization of working class on caste line
- (D) increase in labour force
51. 2013 ની નવી સાયન્સ અને ટેકનોલોજી પોલિસીના એક લક્ષ્ય હેઠળ એની ધારણા છે કે :
- (A) ઉચ્ચ ટેકનોલોજી આધારિત માર્ગ માટે એક સક્ષમ વ્યવસ્થા ઉભી કરવી
- (B) કસ્બાઓમાં ઔદ્યોગિક વૃદ્ધિને ઝડપી બનાવવી
- (C) ઉચ્ચ સ્તરની કૃષી ટેકનોલોજીની વૃદ્ધિ
- (D) સેવા ક્ષેત્રની આર્થિક ક્રિયાની વૃદ્ધિ
52. વૈશ્વિકરણના પ્રણેતાઓ એવો દાવો કરે છે કે વિકાસશીલ સમાજોના પછાતપણાનું કારણ છે :
- (A) મૂળ સ્તરે વિજ્ઞાન અને યાંત્રિકીનું નબળું સ્તર
- (B) નિરક્ષરતા અને બેકારી
- (C) મુક્ત બજારનો અભાવ
- (D) ધાર્મિક માન્યતાઓ અને પરંપરાગત રીતભાતો
53. આઝાદી પછીના ભારતમાં ઔદ્યોગિકરણની પ્રક્રિયાને લીધે જે ફળશ્રુતી થઈ છે તે :
- (A) સામાજિક અને આર્થિક અસમાનતાઓમાં ઘટાડો
- (B) નવ-મધ્યમવર્ગનો ઉદય
- (C) જ્ઞાતિના આધારે શ્રમિક વર્ગનું રાજનૈતિકીકરણ
- (D) શ્રમિક વર્ગમાં ઉમેરો

54. The call for indigenization of sociology received momentum since :

- (A) 1960
- (B) 1990
- (C) 1980
- (D) 1970

55. Mahatma Gandhi's view of secularism in Indian context was :

- (A) Spirit of rational attitude to life
- (B) Promotion of humanistic values of modern west
- (C) Spirit of religious tolerance
- (D) Protection of tribal religion

56. Which one of the following represent the spirit of secularism in true sense ?

- (A) a concern for equality of religious rights
- (B) provision for revitalization of cultural identities
- (C) a universalistic world-view
- (D) absence of religious consideration

54. સમાજશાસ્ત્રના સ્થાનિકીકરણનો આહવાન કયા વર્ષથી ગતિશીલ બન્યો ?

- (A) 1960
- (B) 1990
- (C) 1980
- (D) 1970

55. મહાત્મા ગાંધીના ભારતીય સંદર્ભમાં બિનસાંપ્રદાયિકતા અંગે જે વિચારો હતા તે છે :

- (A) જીવન પ્રત્યે તાર્કિક વલણના ભાવ
- (B) આધુનિક પરિચયના માનવવાદી મૂલ્યોનું સંવર્ધન
- (C) ધાર્મિક સહિષ્ણુતાના ભાવ
- (D) આદિવાસી ધર્મનું સંરક્ષણ

56. સાચા અર્થમાં, નિમ્ન પૈકીનું કયું વિકલ્પ બિનસાંપ્રદાયિકતાની ભાવના દર્શાવે છે ?

- (A) ધાર્મિક અધિકારોની સમાનતા વિષેની કાળજી
- (B) સાંસ્કૃતિક અસ્મિતાના પુનઃસશક્તીકરણ માટેની વ્યવસ્થા
- (C) એક સાર્વત્રિક વૈશ્વિક દૃષ્ટિબિંદુ
- (D) ધાર્મિક નિસ્ખતનો અભાવ

57. Six-fold classification of tradition in India by S.C. Dube was criticized by Y. Singh saying that it was :
- (A) Relying more on culture than on social structure
- (B) Non-realistic and philosophical
- (C) Simplistic and superficial
- (D) Not in line with ongoing process of modernization
58. In the study of social change in modern India, Louis Dumont's approach focused on :
- (A) Cognitive historical elements
- (B) Structural-functional analysis
- (C) New material conditions
- (D) Socio-economic deprivation
59. Who is the author of the book 'Argonauts of the Western Pacific'?
- (A) J.G. Frazer
- (B) Evans Pritchard
- (C) Radcliffe-Brown
- (D) B. Malinowski
57. એસ.સી. દુબેએ ભારતની પરંપરાનું જે છ ચરણમાં શ્રેણીકરણ કર્યું છે તેને યોગેન્દ્રસીંગએ જે જણાવીને ટિકા કરી તે હતું :
- (A) સામાજિક કરતાં સાંસ્કૃતિક માળખા ઉપરનું વધુ અવલંબન
- (B) અવાસ્તવિક અને દાર્શનિક
- (C) સરળ અને ઉપરછલ્લું
- (D) આધુનિકીકરણની ચાલી રહેલી પ્રક્રિયાની લકીરમાં નથી
58. આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તનના અધ્યયનમાં લૂઈ ડ્યુમોના અભિગમનો જેના ઉપર ઝોક હતો તે :
- (A) બોધાત્મક-ઐતિહાસિક તત્વો
- (B) સંરચનાત્મક-પ્રકાર્યાત્મક વિશ્લેષણ
- (C) નવ-ભૌતિક પરિસ્થિતિઓ
- (D) સામાજિક-આર્થિક વંચિતતા
59. 'આર્ગોનોટસ ઓફ દ વેસ્ટર્ન પેસિફિક' પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
- (A) જે.જી. ફ્રેઝર
- (B) ઈન્વાસ પ્રિચાર્ડ
- (C) રેડકિલ્ફ બ્રાઉન
- (D) બી. માલિનોસ્કી

60. Certified reformatory schools are meant for the reformation of :

- (A) Women offenders
- (B) Juvenile delinquents
- (C) Convicts
- (D) Alcoholics

61. The recognized violation of cultural norms is defined as :

- (A) Crime
- (B) Anti-social act
- (C) Deviance
- (D) Immorality

62. In Cohen's formulation, a culture characterized by non-utilitarian, malicious and negative values is conceptualized as :

- (A) Delinquent sub-culture
- (B) Dominant slum culture
- (C) Culture of blue collar criminals
- (D) Culture of drug addicts

60. સર્ટીફાઈડ રીફોરમિટરી સ્કૂલ જેની સુધારણા માટે હોય છે તે :

- (A) મહિલા ગુનેગારો
- (B) બાલ ગુનેગારો
- (C) સજા પામેલા ગુનેગારો
- (D) દારૂડીયા

61. સાંસ્કૃતિક ધોરણોનું માન્યભંગની વ્યાખ્યા છે :

- (A) ગુનો
- (B) સમાજ વિરોધી કર્મ
- (C) વિચલન
- (D) અનૈતિકતા

62. કોહેનના યોગદાનમાં જે સંસ્કૃતિ બિનઉપયોગી, દુષ્ટ હેતુવાળાં અને નકારાત્મક મૂલ્યોના લક્ષણો ધરાવે છે તેની અવધારણા છે :

- (A) ગુનેગાર ઉપ-સંસ્કૃતિ
- (B) વર્ચસ્વધારી ઝુંપણપટ્ટીની સંસ્કૃતિ
- (C) બ્લૂ-કોલર ગુનેગારોની સંસ્કૃતિ
- (D) નશીલા પદાર્થોના નશાખોરીની સંસ્કૃતિ

63. In order to locate sources of social change, Yogendra Singh was deeply influenced by the views of :

- (A) Radcliffe Brown and B. Malinowski
- (B) Robert Redfield and Milton Singer
- (C) Talcott Parsons and Robert Merton
- (D) William Goode and Talcott Parsons

64. Nepotism, favouritism and misuse of power are examples of :

- (A) Social degradation
- (B) Ignorance
- (C) Conflict
- (D) Corruption

63. સામાજિક પરિવર્તનના સ્ત્રોત નક્કી કરવામાં યોગેન્દ્રસીંગ કોના વિચારોની ઊંડી અસર હતા ?

- (A) રેડકિલફ બ્રાઉન અને બી. માલિનોસ્કી
- (B) રોબર્ટ રેડકિલફ અને મિલ્ટન સીંગર
- (C) ટાલકોટ પારસન્સ અને રોબર્ટ મર્ટન
- (D) વિલીયમ ગુડ અને ટાલકોટ પારસન્સ

64. સત્તાનો દુરુપયોગ, પક્ષપાતા અને સગાવાદ એ તમામ ઉદાહરણો (દાખલાઓ) છે :

- (A) સામાજિક પડતી
- (B) અજ્ઞાન
- (C) સંઘર્ષ
- (D) ભ્રષ્ટાચાર

65. In the process of the efforts of planned rural development, the introduction of the Panchayati Raj basically aims at :

- (A) invoking peoples participation in rural development programmes
- (B) eradication of traditional power structure
- (C) replacing the rural community development programme
- (D) encouraging co-operative movement in rural India

66. Which one of the following statements is true ?

The conflict paradigm sees :

- (A) acceptance of cultural values but rejection of institutional means generates conflict
- (B) that the society is an arena of inequality that generate conflict and change
- (C) lack of harmony among the parts of an on-going social structure creates conflict
- (D) that sudden change generates social conflict

65. આયોજનબદ્ધ ગ્રામીણ વિકાસના પ્રયાસોમાં પંચાયતી રાજ દાખલ કરવા પાછળનો મૂળ ઈરાદો છે :

- (A) ગ્રામીણ વિકાસના કાર્યક્રમોમાં લોક સહભાગિતા જાગૃત કરવી
- (B) પરંપરાગત સત્તાના માળખાનું નાશ કરવું
- (C) ગ્રામીણ સમુદાય વિકાસ કાર્યક્રમોનું સ્થાન લેવું
- (D) ગ્રામીણ ભારતમાં સહકારી આંદોલનને પ્રોત્સાહિત કરવું

66. નિમ્ન પૈકીનું કયું વાક્ય સાચું છે ?

સંઘર્ષનું અભિગમ જોએ છે કે :

- (A) સાંસ્કૃતિક-મૂલ્યોનો સ્વીકાર પણ સંસ્થાકીય સાધનોની અસ્વીકૃતી સંઘર્ષ સર્જે છે
- (B) સમાજ એ અસમાનતાઓનો ક્ષેત્ર છે જે સંઘર્ષ અને પરિવર્તન સર્જે છે
- (C) એક જીવંત સામાજિક માળખાના ભાગોમાં સુમેળનો અભાવ સંઘર્ષનું નિમિત્ત હોય છે
- (D) આકસ્મિક પરિવર્તન સામાજિક સંઘર્ષ સર્જે છે

67. The policy of structural adjustment is a result of :
- (A) modernization
(B) privatization
(C) globalization
(D) industrialization
68. Who said that every civilization, high or low, possesses some distinctive qualities ?
- (A) N.K. Bose
(B) D.P. Mukherjee
(C) D.N. Majumdar
(D) G.S. Ghurye
69. Who is the author of the book "Homo Hierarchicus" ?
- (A) L. Dumont
(B) Adrian Mayer
(C) F.G. Bailey
(D) D. Pocock
67. "માળખાકીય-સાનુકૂળન" ની નીતિ શાનું પરિણામ છે ?
- (A) આધુનિકીકરણ
(B) ખાનગીકરણ
(C) વૈશ્વિકીકરણ
(D) ઔદ્યોગિકરણ
68. કોણે કહ્યું કે દરેક સભ્યતા, ઉચ્ચ અથવા નિમ્ન વિશિષ્ટ ગુણવત્તા ધરાવે છે ?
- (A) એન.કે. બોઝ
(B) ડી.પી. મુખર્જી
(C) ડી.એન. મજૂમદાર
(D) જી.એસ. ધુર્યો
69. "હોમોહાયરાર્કસ" પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?
- (A) એલ. ડ્યુમોં
(B) એડ્રિય માયર
(C) એફ.જી. બેલે
(D) ડી. પોકોક

70. A process of social change which is planned and desired by a society :

- (A) Modernization
- (B) Development
- (C) Movement
- (D) Westernization

71. N.K. Bose's methodological approach is the study of Indian civilization and culture was :

- (A) Historical and deductive
- (B) Comparative and inductive
- (C) Historical and inductive
- (D) Comparative and historical

72. According to Surjit Sinha which one of the following tribes are placed in Hinduized groups ?

- (A) Hill Maria
- (B) Kallar
- (C) Ghasia
- (D) Hill Kharia

70. સમાજ દ્વારા આયોજિત અને અંકિત કરેલી સામાજિક પરિવર્તનની પ્રક્રિયા છે :

- (A) આધુનિકરણ
- (B) વિકાસ
- (C) ચળવળ
- (D) પશ્ચિમીકરણ

71. ભારતીય સભ્યતા અને સંસ્કૃતિના અધ્યયનમાં એન.કે. બોઝનો અભિગમ હતો :

- (A) ઐતિહાસિક અને ડીડક્ટીવ
- (B) તુલનાત્મક અને ઈન્ડક્ટીવ
- (C) ઐતિહાસિક અને ઈન્ડક્ટીવ
- (D) તુલનાત્મક અને ઐતિહાસિક

72. સુરજીત સિન્હાના મત મુજબ નિમ્ન પૈકીની કઈ આદિવાસી જાતિ હિન્દુ થયેલાં જુથોમાં આવે છે :

- (A) હિલ મારિયા
- (B) કલ્લાર
- (C) ઘાસિયા
- (D) હિલ ખારીયા

73. Who gave the idea of core and periphery in the context of globalization ?
- (A) Wallerstein
(B) A.G. Frank
(C) Samir Amin
(D) A. Giddens
74. Which one of the following scheduled tribes has assumed the position almost equivalent to caste ?
- (A) The Bhils
(B) The Garos
(C) The Gonds
(D) The Baigas
75. Who said that "Ghurye insisted field-work though he himself was an armchair scholar" ?
- (A) T.K. Oomen and B.S. Baviskar
(B) Panini and K.L. Sharma
(C) M.N. Srinivas and Panini
(D) K.C. Panchanadikar and A.M. Shah
73. वैश्वિકિકરણના સંદર્ભમાં "કોર" અને "પેરિફરી" નો વિચાર કોણે આપ્યો ?
- (A) વેલરસ્ટાઈન
(B) એ.જી. ફ્રાન્ક
(C) સમીર અમીન
(D) એ. ગિડન્સ
74. નિમ્ન પૈકીની કઈ અનુસૂચિત જનજાતિએ લગભગ જ્ઞાતિની સમકક્ષ સ્થિતી હાંસલ કરી છે ?
- (A) ભીલ
(B) ગારો
(C) ગોન્ડ
(D) બૈગા
75. કોણે કહ્યું કે "ઘુર્યેએ ક્ષેત્ર કાર્ય ઉપર ભાર મુક્યું જો કે તેઓ પોતે એક ઘરબેઠા ચિંતક હતા ?
- (A) ટી.કે. ઉમ્મન અને બી.એસ. બાવીસકર
(B) પાણીની અને કે.એલ. શર્મા
(C) એમ.એન. શ્રીનિવાસન અને પાણીની
(D) કે.સી. પંચનાડીકર અને એ.એમ. શાહ

ROUGH WORK

SEAL